

„Edinost“

izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov. Zjutranje izdanje izhaja ob 11. uri, večerno pa ob 7. uri. O ponedeljkih izhaja prvo izdanje ob 1 uri pop.

Naročnina znaša:

Obe izdanji na leto gld. 21.—
Za samo večerno izdanje 12.—
Za pol leta, četrt leta in na mesec razmerno.
Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč. večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske popoldanske številke po 2 nvč. Izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravnništvo, odpravnništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Novejšje vesti.

Dunaj 3. Avstro-ogerski poslanik v Petrogradu, princ Liechtenstein, je dospel semkaj.

Pariz 3. Vojni minister Cavaignac je podal svojo odpoved. Do tega je prišlo vsled razlik v menjenju mej tem ministrom in vojnega ministerstva glede na revizijo procesa Dreyfus.

Pariz 3. »Agence Havas« javlja, da so mednarodne oblasti na Kreti vzlele ponovljenemu protestu uvele novo službo za pobiranje desetine v pristaniških otoka.

Stockholm 3. Po predlogu ministra za zunanje stvari je sklenil kralj izreči carju ruskemu svoje simpatije in pa svojo pripravljenost, da na eventualno mirovno konferenco odpošlje svojih odposlancev.

Dunaj 3. Vse vesti o sestavi bodočega predsedništva zbornice poslancev treba vsprejemati vso rezervo. Glede dra. Ferjančiča sodijo, da ne hode več členom predsedništva ni to radi napetih razmer med vlado in Slovenci.

Dunaj 3. V političkih krogih zagotavljajo, da je grof Thun opustil misel, da bi stopil v nova pogajanja z načelniki posamičnih strank v dosego kaknega sporazumljenja v jezikovnem vprašanju.

Pariz 3. Vest o odstopu francoskega poslanika v Petrogradu, grofa Montebello, stavljajo v zvezo z dejstvom, da je okrožnica ruskega ministra za zunanje stvari popolnoma presenetila francosko vlado, kateri ni prišlo prav za prav nobeno sporočilo o ideji carja.

Steyr 3. Odbor, ki je bil imenovan, da sestavi bilancijo tovarne za orožje v Steyru, je predložil upravnemu svetu svoje poročilo, iz katerega izhaja, da ima to podjetje 1 in pol milijona primankljaja.

PODLISTEK.

28

Čuvaj se senjske roke!

Zgodovinska povest.

Spisal A. Senoa. Poslovenil P. S. Cvetkov.

Dan je ginol vedno bolj. Žarka rudečica se je razprostirala po sijajnem morju, žarka večerna zarja na nebu za Učko goro, ki se je odbijala v vijoličasti barvi od žarečega zaneblja. Kakor črne pošasti sta se vzdigovala iz kristalnega zaliva otoka Creš in Krk, ob morski obali se je razprostirala siva, kamenita Reka, opasana zidom in stolpi, a pred Reko so se zibale na morski gladini belojadne ladice kakor beli golobi. Od trsatskega samostana se je čul večerni zvon, na okolo je zelenel rožmarin, bujna lovorika in sicer sredi zime. Na vrhu trsatskega hriba je stal bled dominikane Guidi prekrižanih rok, zaglobivši v ta divni, sijajni prizor. V temnih očeh mu je plamela zarja, zahtajajočega solnce, na bledem lieu mu je trepetala večerna zarja. Na enkrat je vzdignil glavo in se ozre. Od samostana je šel počasi in povešene glave — senjski škof.

Dominikane je preprečil škofu pot. Ko se je Mark Anton vzdramil, je dvignil glavo.

»Mir božji s teboj! pozdravil ga je redovnik.

»In vsi angelji s teboj!« je ozdravil škof.

»Kdo si?«

»Božji, kakor vidiš, Mark Anton!«

London 3. Reuterjeva pisarna je izvedela iz Yokohame, da bode princ Kanin zastopal japonskega cesarja na jubilejnih slavnostih na Dunaju. Princ odpotuje v Evropo sredi meseca septembra.

Buzias 3. Na današnjih velikih vajah je došlo do spopada med obema vojema konjice. Cesar je sledil bitki velikim zanimanjem.

Rim 3. »Italie« potrja, da se bode shod italijanskih socialistov, ki se je imel že vršiti, a je bil prepovedan, vršil v prihodnjem oktobru. Mesto, kjer se bode vršil kongres, še ni določeno.

Dunaj 4. Danes se je vršil tu shod agrareev vse Nemčije in vse Avstrije, na katerem so se posvetovali o novi organizaciji agrareev. Predsedoval je princ Auersperg. Shod je vsprejel več resolucij v prilog poljedeleev.

Petrograd 4. »Petrogradski list« povdarja, koliko vspesno simpatijo je novinstvo vsega sveta pozdravilo inicijativo carjevo. Velika in plemenita ideja, s katero je navdahnjena akeija ruske vlade, je bila sprejeta najvišim spoštovanjem. Vse sodi, da inicijativa Rusije odgovarja najiskrenejšim čustvom in najdražjim željam narodov. Naloga, katero si je postavila Rusija, je jako delikatna in za to se od vseh strani povdarjajo težkoče, na katere bi naletalo uresničenje razoroženja, vendar pa ni smeti tajiti možnosti, da se premagajo težave po mednarodnem soglasju in ravno za to, da bi se ovrгло tako soglasje, predlaga Rusija kongres.

Pariz 4. Govori se, da je minister Bourgeois začasno prevzel portfelj vojne. Ministra Virger in Tillay mislita odstopiti.

Pariz 4. Soprog Dreyfusova je uložila prošnjo za revizijo procesa.

Pariz 4. Listi izražajo svojo zadovoljnost na odstopu vojnega ministra Cavaignaca. Zagotavlja se,

»Ti me poznaš? Jaz se te ne spominjam. Italijan si?«

»Ti da me ne poznaš? Se-li spominjaš, ko je neke nedelje v cerkvi »Ara coeli« v Rimu propovedoval neki dominikane o Makabejih krščanstva. Se-li spominjaš, Marko Anton, ko si nekega petka srečal na »Foru« bledega dominikane v verigah, katerega so sluge »svetega urada« na zahtevo beneškega poslanca Ivana Moceniga vlekli v temnico? Se-li spominjaš?«

»Ci... priamo!« je osupnil škot.

»Da, Cipriano, Mark Anton!«

»Kaj iščeš todi?«

»Jaz sem glas vpjočega v puščavi, jaz sem vihar, ki izvaja na usta Boga gromovnika, jaz sem sluga božjega sina, poslan, da izrijam trnje in plevel iz ljudskih sre, jaz, tvoj anglj, tvoj demon, tvoja zvezda tvoja senea, dočakal sem te, Mark Anton!«

»Ti« je odstopil škof.

»Antonio! zaklinjam te s starim našim prijateljstvom, žarom naših mladih čustev, čuj me!« Redovnik je pokleknil pred škofa in vlovil njegovo desnico. »Se-li spominjaš mladega jezuvita, ki je govoril grom, ki je sipal iz ust strele, ki je znal zamahniti s srebrnim razpelom kakor arhangelj z mečem, ko je govoril o slavi jednega naroda, o mukah krščanstva, o zverstvu osmanskem? Ob plamenu njegovih besedij je vspametelo moje sree. Gledal sem ga pred seboj, kakor kerubina, kateremu štrli glava v oblake, kojemu se razprostirajo krila nad kopnem in morjem — a zdaj? Zdaj se mu

da poslednji sprejme vodstvo narodno-antisemitske stranke. Sedaj je skoraj ves kabinet za revizijo procesa Dreyfus.

Kempton na Bavarskem 4. Po dovršenju vaj pri Nesselwangu se je sprožil jeden top ter ranil šest oseb. Jedna njih je v smrtni nevarnosti.

Rim 4. Italijanski dvor ni sklenil še ničesar o tem, kako bode zastopan na jubileju cesarja Fran Josipa I. Vse vesti, ki so se širile že o tem, so, če že ne druzega, pa vsaj prezgodnje.

Ljubljanska realka.

(Dopis.)

»Slov. Narod« je v zadnjem članku o »našem srednješolstvu« pojasnil prizadevanje deželnega zbora in odbora kranjskega za slovenske paralelke na nemški ljubljanski realki in kako zvito hoče naša »skrbna« vlada ohraniti ta zavod kakor torišče za razne renegate in nemške agitatorje. Ravnatelj dr. R. Junovič, kateri bi moral iti v pokoj (tako se je sam izrazil), če se uvedejo slovenske paralelke, ker ne zna slovensko, hoče biti vladi silno uslužen ter dokazati strmečemu slovenskemu svetu, kako slovenski živelj na ljubljanski realki hitro pojema in da vsaj v nekaj letih (razun v I b) ne bo na vsej realki nobenega slovenskega dijaka. O, on je mož! Kdor zna, pa zna. Najbrže mu je pokazal »ultragermanski« prof. kemije dr. Belar, (sin znanega slovenskega rodoljubnega učitelja v Ljubljani) pravo sredstvo, s katerim se v najkrajšem času pretvorijo Slovenci v pristne Germane. To sredstvo, katero je gotovo upotrebil dr. Belar na samem sebi, ko se je prelevil iz Slovenca hi-

ovija zlata beneška kača okoli srea, a v tem nekdanj proroškem sreu vzklikl je sijajen, strupen cvet, koji pahne angelje z neba. Da, ta plemeniti mladenič je izdajalec svojega naroda — on hoče biti Bog. Prijatelj Antonio, glej ono rudeče morje, v kojem se zreali božje nebo. Je li tvoja duša taka? Glej bela jadra hitrih ladij, je li tvoja vest tako čista? Čuj srebrni zvon večernega zvona, bije li tvoje sree tako? Ne, ne, ne! Ti ostriš nož na božje junake, ti izdajša po Bogu ti poverjeno čredo volkovom, ti daviš nedolžne otroke, kakor kralj Herod, ker je sree oholosti prekipelo, ker si misliš uravnati pot z Judeževu plačo do večnih nebeskih zvezd — ti — grešnik — ti izdajalec. Poznam tanke mreže tvoje in beneške. Antonio!« nastavi redovnik in solza mu zablišči v večerni zarji, »prijatelj, rotim te — jaz tuje — ne pogazi svojega naroda, spomni se Boga! Vrne se s pota pregrehe, reši Senjane!

»Zblaznjence!« plane bledi škof in se iztrga iz Ciprianove roke, »skušnjavec, zgini! Nikdar! nikdar! nikdar! Ti lažiš po blatu, moj cilj je solnce!«

»Proklet bodi!« skoči dominikane na noge, »vspni se do solnea, opali si krila in padi na dno peklenškega jeza. Vspni se do solnea, ali ono bode zašlo. Donašaj krvave žrtve maliku tvojega srea, ti umnik nad umniki svojega veka, ti slavni mož, koji zamores ugrabiti nebu svetle zvezde, ti izdajalec svojega naroda in krsta, proklet bodi! Še entrat se vidimo, a dotlej bodi proklet!«

(Pride še.)

poma v čistokrvnega Nemca, to sredstvo je silno dobro služilo tudi našemu »učnemu« doktorju Junoviču.

Številke govore! Konec let 1896/97 je bilo na ljubljanski realki 183 Nemcev in nemškutarjev ter 148 Slovencev; razlika torej 35. Konec šolskega leta 1897/98 pa nam je doneslo v naše posebno presenečenje kaj lep rezultat: 211 Nemcev in 124 Slovencev; razlika torej 87. Sedaj pa računajmo in soštevajmo kolone v »Jahresbericht«, navpično ali pa vodoravno, vedno najdemo popolno soglasje. Tiskovna pogreška torej ni.

Junovičeve statistične tabele v letošnjem »Jahresberichtu« nam pa na vsako, za slovenski živelj še tako neugodno številjenje podajajo rezultat, ki priča, da je g. ravnatelj storil prevelik korak v statistični germanizaciji naši vladi na ljubo. Gotovo si je g. doktor mel roki od veselja, ko je čital, kako brez začudenja, brez vsake opazke so prinašale naše novine plod njegove statistične modrosti in najbrže si je mislil: Glej, kako je lahko »nafarbavti« te prelube Slovence!

No, sedaj pa, ko se kmalu zopet prične pretvarjanje slovenskih dijakov na vpisovanji s tem, da se jih nagovarja za vstop v Ia, — povejmo temu možu javno, da se ne damo kar nič prevariti.

Računajmo! Vštejmo pa o tem vse najneugodnejše slučaje na škodo Slovencev.

Leta 1897. je bilo konec 183 »Nemcev« in 148 Slovencev. V zadnjem razredu je bilo 17 Nemcev in 6 Slovencev maturantov, ki so zapustili zavod. V začetku šolskega leta 1897/98 bi se jih torej vpisalo bodisi v viši razred bodisi kakor repetentje: 166 Nemcev in 142 Slovencev. Seveda dijaki vseh družih narodnosti ne prihajajo tu nič v poštev, ker gre samo za število Slovencev in Nemcev.

Vpisalo bi se torej 308 Slovencev in Nemcev. V resnici pa se je v pričetku šolskega leta zopet vpisalo 266 Slovencev, Nemcev, Lahov, Hrvatov itd. Odštejmo torej to število od prej navedenega, dobimo, da se 42 dijakov ni več vpisalo; tu hočem všteti izstopivše Lahe, Hrvate ali Čehe na škodo Slovencev. Tabela nam pa kaže, da je iz Ia prestopilo v IIa (»a« so nemški oddelki) 36, zaostalo jih je 5; skupaj 41; prejšnje leto jih je bilo pa v Ia 48; nadalje se izkazuje, da je v IIIa prestopilo 33, zaostalo je 1, skupaj torej 34; prejšnje leto jih je bilo v IIa 40 Nemcev; iz Ia se jih torej ni priglasilo za zopetni vstop 7 in iz IIa 6 Nemcev, skupno iz teh dveh razredov 13 Nemcev. Kar se jih pa iz viših razredov ni zopet vpisalo, bodisi da so le-ti Slovenci, Nemei ali druge narodnosti, štejmo vse za Slovence. Tako dobimo, da se po tem za Slovence zelo neugodnem številjenju ni zopet vpisalo 29 Slovencev.

Vpisalo bi se na ta način zopet 113 Slovencev in 153 Nemcev. V slovenski oddelki (Ib) se je začetkom leta 1897/98 vpisalo na novo 48 Slovencev; v nemški oddelki (Ia) pa 62 Nemcev in 6 drugih narodnosti, v ostalih razredih pa je na novo vstopilo 18 dijakov, katere hočem prišteti vse med Nemece. Vpisalo bi se torej začetkom leta 161 Slovencev in 233 Nemcev. Med letom pa je izstopilo vsega skupaj 45 dijakov. V prvih treh nemških razredih je izstopilo skupaj do 20 Nemcev, ostanek 25 izstopivših dijakov pa štejmo za Slovence; dobimo 136 Slovencev in 213 Nemcev; med temi pa je še prej nevpisanih 14 dijakov drugih narodnosti iz drugih razredov (razen Ia, katere sem oddelk že zgoraj). Tako dobimo o številjenju, najneugodnejšem za Slovence, razmerje 199 Nemcev in 136 Slovencev; razlika 63. Nasproti razliki 87, katero je izkazal Junovič in katera je sploh nemogoča, mnogo ugodnejša, če tudi ni resnična.

S tem številjenjem sem dokazal, da je gosp. dr. Junovič malo predebelo hotel »nafarbati« naše javno menenje.

Poglejmo pa samo sledeči fakt in jasno nam bo takoj vsem, da bi moralo letošnje razmerje nasproti lanskemu biti dokaj ugodnejše za Slovence.

Za l. 1897 nam izkazuje poročilo v slov. oddelku IIb 1 »Nemec« (o tem hočem še pozneje govoriti) in 40 Slovencev. Izmed teh 41 drugošolcev je prestopilo v viši razred (IIIb) 29, kateri so našli dva repetenta (ki sta bila neizogibno Slovenci, ker je IIIb leta 1897 štela 23 samih Slovencev)

in pa še jednega, ki je na novo vstopil na podlagi vsprejemnega izpita. Med letom sta pa izstopila dva. Pa si oglejmo to IIIb! Tu imamo čudno presenečenje. IIIb l. 1898 šteje 29 Nemcev in 1 Slovence (reši: jednega). Oba oddelka III. razreda sta imela 58 Nemcev, 3 Lahe, 1 Čeha in jednega Slovence.

To je statistična laž!

Vseh 30 dijakov IIIb je slovenske narodnosti! Tudi K. P. iz Tržiča!

Pravilno razmerje bi bilo torej 182 Nemcev in 153 Slovencev; fakična razlika samo 29 in ne 87. Torej je to razmerje proti lanskemu (35) ugodnejše.

Popolno pravo razmerje pa bi se izkazalo še le, če bi imeli Slovenci isto pravico si o vstopu izbirati po svoji volji oddelke, kakor jo imajo Nemei in drugi. Razloček med nemškim in slovenskim oddelkom je prav za prav samo v prvih dveh razredih, kjer se uči v slov. oddelku veronauk v slovenščini. Za dijake, ki so vstopili v slovenski oddelki, je slovenščina obligatni predmet; jemlje se jim pa s tem priložnost v viših razredih priučiti se laščini. To dejstvo pa vpliva na nekatere slovenske starše, da vpišejo svojega sina v nemški oddelki, ker bi radi, da se njih sin priuči poleg slovenščine, nemščine, francoščine tudi laščini. Pri mnogih slovenskih starših zopet vpliva agitacija od nemške strani, češ, da se tam boljše priuči nemškemu jeziku. Trden princip g. dr. Junoviča pa je, da šteje vse one Slovence za Nemece, ki so se vpisali v nemški oddelki in ostanejo šteti med Nemece, če tudi prestopijo prihodnje leto v slov. oddelki, dočim Lahi, Hrvati in Čehi, ki so vstopili v Ia, pa ohranijo svojo narodnost.

Vsako bi si pa mislil, da dosledno gori omejenemu principu se šteje vsaki Nemece, vstopivši v slov. oddelki, za Slovence. »Jahresbericht« nas pa poučuje, da je samo Slovence brezpraven in da ta ne sme svobodno voliti med »a« in »b«. Če greš v »a«, ker bi se rad pozneje priučil laščini ali iz drugega vzroka, tedaj ti g. ravnatelj v statistiki zataji tvojo narodnost, ker inace bi bilo na nemški realki premalo Nemcev. Le pogledajmo imena, pa se lahko osvedočimo!

Dr. Binder ima pa lep material, katerega prav pridno potuje z svojo zgovornostjo. Žal, da je malo takih trdnih značajev kakor je bil svoj čas V. F. iz Kočevskega okraja. Tega vrlo narodnega mladeniča je hotel dr. Binder preleviti na vsaki način. Celó na Dunaji mu ni dal miru. Ko ga je nekoč poiskal na Dunaji, zbral je ta »imenitni profesor« svojo zgovornost in več ur mu je dokazoval, da je nemškega pokoljenja in mora postati, mesto resen slov. mladenič, nemško-nacijonalni kričar. Ta Binder je odšel z dolgim nosom. Žalostna resnica pa je, da nam je odtujil že mnogo mladine.

P. iz Tržiča, Slovence, je vpisal svojega sina v Ia, da bi se »bolje« nemško naučil. Začudil se je pa, ko ga je konec leta našel vštetega za Nemece. Dal ga je v slovenski oddelki drugega razreda. Konec leta se je pa še bolj začudil, ker njegov sin je bil jedini »Nemec« med Slovenci v statičnem poročilu. Zahtevalo se je pa seveda od ravnateljstva, da ga izkaže v poročilu med Slovenci. V ravnateljstvu imenu pa je odgovoril »dr« Wallner, ki je razkril modrost, da dotični dijak ostane nadalje Nemece, ker je bil prvo leto v nemškem oddelku.

Ko je dr. Junovič prišel vsled posebne naklonjenosti takratnega naučnega ministra Gauča v Ljubljano, izdajal se je s ponosom za Slovence, sedaj pa se seveda priznava za odločnega Nemece, »weil es ihm besser geht«.

Toliko naj zadošča za sedaj v karakterizaciji razmer na naši(?) realki. Pristojni faktorji pa naj se popečajo nekoliko s statističnimi podatki v poročilih in naj z vso odločnostjo delajo za slovenske paralelke na ljubljanski realki

obilo naših trobojnic in cesarskih zastav, naznaje so ljudstvu patrijotično slavnost. Stopivši na dvorišče, bil sem kar iznenaden, ko sem videl, kako okusno je vse pripravljeno. Po odigranju našega divnega »Napreč«, stopil je g. župan na oder, da pozdravi v patrijotično nadahnjenih besedah mnogobrojno občinstvo. Prvi so rešili precej dobro svojo nalogo. Lahko je ponosno bralno društvo na svoj pevski zbor, a tudi g. pevovodja, ki se je gotovo mnogo trudil, da je tako izuril v petji kmetske fante. Ne pretiramam, če dostavim, da bode ta pevski zbor ob pridnem vežbanju lahko nastopil čez leto in dan povsod v ponos in slavo društvu in njega voditeljem.

Gospod pevovodja pa naj mi oprost, ako omenim, da taki zbori kakor »Jadransko morje« so pretežavni za pričetnike. Torej le po časi naprej, ako hočete izvežbati svoj pevski zbor. Kaj pa naj rečem o gospici Mariji Živec, ki je že se svojim pogumnim nastopom napravila dober utis na vseh? A deklamovaje pesem: »V proslavo 50letnice. Nj. Veličanstva« je pridobila za-se — vse!

Tudi simpatično dekletce — Algira — je deklamovalo divno Gregorčičevo »Domovini« z občutkom in tako razločno, da se je umelo na prostnem dvorišču vsako besedico. Ni čudo, da ste želi obe deklamovalki za njiju trud burno priznanje. Igra »Dva gospoda pa jeden sluga« je dosegla popoln uspeh. Če se pomisli, da so vsi igralci nastopili prvič, reči moram, da so jo igrali izborno, ter da moram čestitati vsem prav iz srea. Kako precizno je treba igrati krasne slovanske komade, pokazala nam je dobro znana postojnska godba, ki ostane v najboljšem spominu navzočemu občinstvu.

Konečno moram čestitati slavnemu bralnemu društvu na lepem moralnem in gmotnem uspehu. Ustanovil se je pevski zbor, a glejte vrli fantje, da isti ne zamre, marveč da bode rastel, cvetel in se širil v čast vam in vaši lepi vasi. Bodite vstrajni in trdni! Opustite one »malane« podobice po krčmah ter žrtvujte oni čas raje za čitanje koristnih knjig in časopisov.

Želeti je, da postane vsaki ud bralnega ozioroma pevskega društva: mož! To je, da se kolikor toliko izuči v vsem in da bode uzor drugim mlaščezem.

Potem še-le dobi društvo in udje primerne uglede in spoštovanja ter s tem zaupanje. Učite se s čitanjem, kolikor morete, saj pravi pregovor: »Bolje znati nego imati«. Prepričana bodi, vrlo mladina, da le, ako se ravnaš po navedenem navodilu, moreš poplačati trud g. predsedniku bralnega društva, ki je vnet za vse dobro in plemenito.

Do svidenja na prihodnji veselici v narodnem Skopem! Dutovljanski.

Cerkno, dne 2. septembra 1898. (Občinske volitve.) [Izv. dopis.] Dne 29. 30. in 31. avgusta so se vršile v Cerknem na Goriškem volitve v občinsko starešinstvo. Volitve so bile dokaj burne. Konečno je vendar zmagalo dosedanje starešinstvo malimi izpremembami in neznatno večino. Najhuja je bila borba v 1. volilni skupščini, v kateri je prišlo na volišče, izmed 123 vpisanih volilcev, 81 in je z največjim naporom zmagala sedanja stranka samo z enim glasom večino.

Kakor povsod o volitvah, kjer ni ena sama stranka, bilo je tudi v nas te dni mej agitatorji in strankami vse polno laži in obrekovanja. Ne vem pa, kako je bilo sploh mogoče, da sta prišla v imenik gg. župnik in kapelan iz Spodnje Idrije, ki spadata pod tamošnjo občino, izven Goriške. Imata sicer v oskrbi kakih 10 hiš v oddaljeni Masori, a to samo v poljašavo vikariju v Otaležu. Na volišče je prišel g. kapelan in je volil s pooblastilom tudi za g. župnika, češ da zabrani zmago soeijalnim demokratom, haterih pa tukaj celó ni! S tema je volil tudi g. vikar iz Novakov!

Konečno omenim še g. okr. glavarja, kateri je po pooblastilu zadnji glasoval kakor častni občan in je se svojim glasom odločil zmago. Mislim, da ni lepo, da se visokorodni g. grof kakor politični šef vtika kakor volilec v volitve kake občine ter s tem samo neti in večja razpor; bolje in lepše bi bilo od njega, da si kakim drugim činom res prisluži svojo drago diplomu častnega občana. Skrbel naj bi raje, da vendar enkrat dobimo toli potrebni brzojav, za katerega smo po njegovem nagovarjanju zložili in tudi izročili lepo svoto denarja. Ali so morda dotični krogi pripravljeni le za to,

DOPISI.

S Krasa 1. septembra 1898. (Izv. dopis.)

Ko sem doznal, da bode dne 28. avgusta t. l. veselica v Skopem, katero priredi tamkajšnje bralno društvo »Krasa« v proslavo 50-letneg vladanja Nj. Veličanstva, sklenil sem, da pojdem tja. Dospevši v vas, zagledal sem na dvorišču g. župana Živeca

da strohni na tolminski »gmajni«? — Kako je z našim zdravnikom in vodovodom? Predelko železnice? Tolmisko vojašnico? Da, kakor je s temi stvarmi, tako bode najbrže z vsemi obeti in prizadevanji visokorodnega g. grofa.

Najbolji svet, ki ga morem dati raznim gospodom, bi bil ta: pustite, naj davkoplačevalci sami volijo in izbirajo zastopnike v obč. starešinstvo in ne praskajte tam, kjer vas ne srbi!

Politični pregled.

K položaju meni pražka »Politik«, da tudi najnovejši poskus vlade ostane brezuspešen; k večjemu, da bi se dogodil — kakov — čudež! Nemei igrajo va banque in se ne morejo odpovedati partiji, dokler ne pride odločitev: taka ali taka. Čim nižje jim podajo šanse, tem večja postaja njihova poželjivost; čim bolj se zgublja v megleni daljavi verjetnost, da bi se spor rešil njim v predlog, tem bolj utopistiške postajajo zahteve obstrukcionistiških strank. Prav to je, da so oni zgubili vso mero in cilj ter so epilepsijo povzdignili do višine političnega programa. Sedaj so razširili svoje bojno geslo, sedaj jim ne zadošča več odprava jezikovnih naredeb. Zgubili so vsako razsodnost. Ali menijo levičarski Nemei res, da jim bodo mogli tudi nadalje privoščati svoje varstvo oni vplivni krogi, ki so domači v dvornih krogih in ki so bili dosedaj najgoreniši zaščitniki Nemcev? Ali bodo mogli to, ako Nemei drzno roko napadajo prav tiste institucije, katerih najzvestejši čuvarji so isti vplivni krogi? Nemei hočejo potegniti na-se vso oblast v državi, a menijo, da dosežejo to najgotoveje, ako rušijo temelje države. Taki stranki ni možno poveriti usode države. Zato bo že potrebno, da Thun že v prvi seji poskrbi za oni eventualni slučaj — ako se namreč izkaže vnovič, da naš sedanji parlamentarizem zasluži smrtno koso.

Danes nimamo prav nikakih vesti z Dunaja o položaju, kakor bi bilo naše trudno političko življenje malec zadremalo teh par dni. Ali pa je to tista tišina, ki nastaja navadno — pred viharjem?

Poljski antisemiti nemškim antisemitom. Dunajski antisemit Schneider je potoval v Galicijo, na bi pridobil tamošnje krščanske socialiste za skupno manifestacijo povodom jubileja. Tem povodom piše glavno glasilo galiških antisemitov, »Głos naroda«: Po vsem tem, kar se je zgodilo na Dunaju, treba posebne predrznost, da ti gospodje še prihajajo v slovanske dežele, da bi organizovali skupne patrijotiske akcije. G. Schneider bi se pokazal najboljšega patrijota in bi vladarju poklonil najlepše darilo, ako bi svoje tovariše odvrnil od dosedanjih orgij. Saj je vskliknil jeden njegovih: »Ljudstvo hoče kruha«. Zakaj nam dajejo torej mesto kruha ogenj narodnih strasti in zakaj delajo na porušenje narodne enakopravnosti? Zato naj le gre, od koder je prišel in naj otrese prah se svojih čevljev. Dežela, v katero je prišel Schneider, je poznana po svoji gostoljubnosti, toda ljudje, ki bivajo v tej deželi, vedo, da imamo še višjo dolžnost od gostoljubnosti, namreč: narodno čast.

Priznati moramo, da je gališki list temi izva-
janji zadel žebelj prav na glavo. To res ne gre, o gospodje dunajski antisemiti, da bi po deželah iskali slovanske zaslonbe, na Dunaju pa da bi tirali na jedni vrvi z rabeljni slovanske krvi, z raznimi Schönereji in Wolfi. Ako bi mi mirno prenašali to, ne bi bili vredni ni spoštovanja sveta, ni svojega rojstva, ni svoje krvi.

V turški državi hočejo baje napraviti mir, katerega jim je pač nujno potreba. Iz Carigrada namreč poročajo, da je vlada ostro zapovedala brzojavnim potom vsem valijem, da naj varujejo Armence pred vsakršnim nasilstvom od strani mohamedanov. »Die Botschaft hör' ich wohl....«

Domače vesti.

Imenovanje. Minister pravosodja je vodjo zemljskih knjig na deželnem sodišču v Trstu, Jakoba Staniča, imenoval ad personam zemljeknjižnim ravnateljem.

Bili so torej lepo med seboj gospoda Italijani od tu in onkraj. Včeraj namreč na regati v Barkovljah: Italijani od ta- in onkraj. Letos ni bilo nikogar od nemških in čeških veslarskih klu-

bov. Naši Italijani so srečno pritirali tako daleč se svojo borniranostjo, ozkosrčnostjo in svojim bedasto-šovinističnim postopanjem, da jim nikdo več noče priti na »mednarodna« prirejanja. Pa je tudi izključeno kaj takega povsod drugod na svetu, kar je tu v Trstu v navadi. Prirejajo vam mednarodne dirke in regate, vabijo vam tudi ves božji svet. Umelo bi se torej ob sebi, da bi bili na taki mednarodni slavnosti tu res mednarodni, to je pravični in objektivni vsem brez razlike narodnosti. To bi zahtevala že takt in spoštovanje do gostov. Ali ne, tu je drugače: tu menijo, da na tekmovanjih mora »zmagati« vedno Italijan, ali drugače rečeno: da ljudje, došli na take slavnosti v Trst, nimajo druge naloge, nego da se puste »premagati« od Italijanov! Ako je torej na tekmovanju zmagal kateri Neitalijan, ali ga prezirajo ostentativno, mesto da bi ga častili po običaju, ali pa prirejajo naravnost demonstracije proti njemu ter ovacije Italijanu, ki je podlegel.

Kakor rečeno: kaj takega je možno le med tesnosrčnimi, skrajno enostransko vzgojenimi, borniranimi in šovinističnimi Italijani. Zato so gostje jeli izostajati, tako, da so bili včeraj sami, prav sami ti ljubi bratje od takraj in — onkraj. — Zvečer so spuščali rakete v belo-rudeče-zelenih barvah, kar smo lepo opazovali s Kontovelja dol. To se jim je posrečilo izborno, brateci od onkraj so mogli biti zadovoljni. Manje je stvar vspela z razsvitljavo. Celó nagrade od 100 kron so razpisali onim hišnim posestnikom, ki razsvetljuje najlepše; ali naši ljudje so ostali značajni in poštenjaki. Le par Italijanov je razsvetlilo; sosebno pa oni znani Cesare (o katerem trdijo zli jeziki, da so mu bili predniki pivški »Cesarji«); no, menil je najbrže, da mora ob prihodu »dragih gostov« storiti toliko več, kolikor stori premalo o patrijotičnih in cerkvenih slavnostih.

V pravo zmagovalstvo narodne ideje in zavednosti se je povzpela včerajšnja slavnost na Prosoku. Kaj takega ni še videla naša okolica. Sedaj delujejo v nas mogočni utisi, ki jih je vsprejemala včeraj vzradostena duša naša. Slava udeležencem! Slava prirediteljem!! Podrobni opis pride seveda, ali prosimo malo trpljenja, saj vedo udeležniki, kedaj smo se povrnili v Trst.

V novi cerkvi, posvečeni sv. bratoma Cirilu in Metodu v Padričah, bode sv. maša v četrtek, dne 8. t. m., ob 10 uri zjutraj.

Društva odvetniških in notarskih uradnikov na Štajerskem, Kranjskem, Koroškem in Primorskem z sedežem v Celji izredni občni zbor se bode vršil dne 1. oktobra 1898., ob 8. uri zvečer v gostilni »pri Radaju« na Bregu. Dnevni red: 1. odobrenje zapisnika drugega rednega občnega zbora. 2. Poročilo društvenega vodstva. 3. Poročilo glede nedeljskega počitka. 4. Volitev odbora. 5. Slučajnosti (razni nasveti ali predlogi).

Ako bi ob 8. uri občni zbor ne bil sklepčen, vršil se bode isti dve uri pozneje z enakim dnevnim redom; takrat pa bode sklepčno vsako število navzočih društvnikov (§ 23. društ. pravil).

Samostojni predlogi se morajo pismeno naznani društvnemu vodstvu vsaj osem dni pred občnim zborom (§ 25).

V Celji, dne 1. septembra 1898.

K obilni udeležbi vabi odbor.

Za organizacijo naših županov. Potrebo primerne organizacije naših županov za lastnim organom (»Županskim listom«) utemeljuje zadnja »Soča« prav dobro. Le gola resnica je, da mnogokateri slovenski župan — da-si je na njem poštena vsaka žilica — postaja igrača v rokah neslovenskih vplivov le zato, ker ni poučen, ker si v kritičnih trenutkih ne ve pomoči. »Soča« piše:

»Na srečo je nam nameravana »Zaveza slovenskih županov«. Take zaveze kaj nujno potrebujemo in tudi pričakujemo od nje najboljših uspehov. Zaveza bi družila župane vseh slovenskih pokrajin v jedno celoto, dajala bi priliko, da bi se zastopniki slovenskih občinskih uprav sešli večkrat na razgovore o splošnih naših potrebah, ona bi držala tesno vkupe vez vsega Slovenstva. In kako praktična bi bila taka zaveza. Na shodih bi se poučevali župani o vsem, kar potrebujejo v svojem delokrogu, in zlasti bi se to godilo, kadar bi se ustanovil »Županski list«. Res je, da po večini občine izvolijo za svoje predstojnike najboljše može iz svoje srede, toda res je tudi, da taki možje ne vedo in tudi ne

morejo vedeti, kako obširna naloga jih čaka in tudi ne morejo vedeti, kako se imajo v vseh slučajih ravhati, da storé vse prav v blagor občine ter da ne zabredejo v past, katere se jim nastavljajo od raznih strani, posebno pa ob mejah, kjer sovražniki kar hlepé, kje bi mogli spraviti pod svojo oblast kako slovensko občino.

Zaveza slovenskih županov bi imela torej veliko, a jako lepo, domorodno nalogo, katero bi reševala v svojem lastnem časniku »Županski list«. — Organizacije je nam potreba in če kedaj, najboljše današnji dan, ko se vse organizuje, ko snuje zaveze vse, kar čuti v sebi potrebo boja za samostojnost. Zaveza bi prav blagodejno uplivala na slovenska starašinstva, kajti od nje bi dobivali naši župani navodila, kako jim je postopati v tej ali onej reči, došim sedaj tega nimajo. Pa tam v sredi Slovenije že se gre, kjer svetujejo lahko domačini starašinstvom v tem ali onem pogledu, drugače pa je ob mejah. Tu prežé sovražniki neprestano na slovenske župane, skušajo jih zlorabljati ob volitvah in sploh ob vsaki priložnosti, o kateri bi se dalo kaj dobiti za njihovo stvar. Sovražniki usiljujejo našim županom svoje zle nasvete, zavite v lepe, hinavske besede, in žalibog, zgodilo se je že, da so vjeli tega ali onega na svoje limanice in tu ali tam ga celo odvrnili od slovenskega mišljenja. V naglici, če človek potrebuje nujno sveta, pa ne ve, kako in kaj, so taka nasvetovanja nam že mnogo škodila. Nasprotno pa bi bilo, če bi obstala zaveza slovenskih županov s svojim lastnim glasilom. V njem bi nahajali župani potrebna navodila za vse slučaje, in če bi župan ne vedel, kako mu je postopati v tej ali tej posebni reči, lahko bi se obrnil do zaveze, pa dobil dobro in temeljito informacijo in ne bilo bi treba hoditi po svēt k ljudem, ki drugače sodijo od njega. Taka zaveza bi naše župane postavljala trdnješe na lastne noge, samozavest in odločnost bi rastla in občinske uprave bi postale neovržna zaslonba naši narodnosti, zlasti ob mejah, tako, da bi si ohranili marsikatero obmejno postojanko, katero nam drugače sovražniki hoté kar čez noč iztrgati iz rok.

Kako skrbe za našega kmeta! Od sv. Ane nam pišejo: Ne dolgo temu ste sporočili v cenjeni »Edinosti« iz Škednja o mnogih škodah in tatvinah, ki so se izvršile tam na škodo kmetu. Tudi jaz Vam imam sporočiti nekaj sličnega. Tudi tu je mladeničev, ki lažijo po noči okolo in — kradejo po njivah. Ubogi kmet! Vse leto se muči in delaš od zore do mraka, plačuješ davke, zemljiške in užitninske — in ko bi imel žeti kako malenkost, pa prihaja tista zlobna roka, da ti odnese, kar ti niso odnesli vetrovi in druga neugodna vremena. Gospod urednik! Vi ne verujete, kaka žalost obhaja ubozega kmeta, ko je dospel zjutraj na njivo, a vidi — novo škodo! Slavni redarstveni inspektorat v Škednju bi prosili, da bi pazil na sumljive osebe, ki se po noči shajajo po cestah z jedinim namenom, da hodijo krast, kjer kaj dobe. Že oškodovan kmet.

Razstavo slik priredi v kratkem v deželnem muzeju v Ljubljani znani slovenski akademični slikar Josip Germ. Razstava bode obsegala 35 do 40 del, portretov in genrov. Vrlemu mlademu slikarju je namen, da se slovenskemu občinstvu pokaže v svoji celoti. Večina slik bode seveda na prodaj. Na to razstavo opozarjamo svoje rojake, zlasti ljubitelje domače umetnosti.

Z Reke nam piše prijatelj: V zadnjem pismu sem izpustil nehoté pričevo o jezikovnih razmerah na »madjarskem« Grahovem, poleg Reke. Oni dan, ko se je vršila v mojem zadnjem pismu opisana slavnost, sem opazil, kako tamošnji trdi kmetje vpijejo: »Evviva« in »Eljen«! Približal sem se torej domačinu-kmetu vprašanjem (v laškem jeziku): »Ste-li Vi Italijan?!« Mesto odgovora me je pogledal seljak prav debelo! Ko bi ga ne bil slišal upiti gori navedenih »patrijotičnih« (!?) vzklikov, bi si bil mislil, da je — nem; tako sem pa uganil takoj, da revež ne zna družega jezika, nego — hrvatski!

Vprašal sem ga torej: »Prijatelj, ste-li Vi italijanec ali magjar?« Revež me je zopet pogledal strmé, ker ni — umel, zakaj ga vprašujem tako. Rekel pa je: »Ja sam Hrvat«! Na vprašanje, zakaj da kličejo »Evviva« in »Eljen«, mi je odgovoril, da zato, ker gospoda plača — »za piti«!! Namestnik Szapary da je sam dal 80 goldinarjev v ta namen!

Slavno starodavno madjarsko Grahovo je toliko madjarsko in laško, da njega prebivalci ne znajo, nego samo — hrvatski!!! Ako ima Ogerska mnogo takih trdnjav (!), kakoršna je gori navedena, se madjaroni lahko ponašajo žnjimi: Dober tek!

Koroške novice. Kmet Polanšek v Libušah pri Pliberku je padel tako nesrečno z neke smreke, da je takoj obležal mrtev. — Toča je minoli mesec hudo pobila okrog Št. Štefana, Globasnice in Valtevasi. — Vlak je povozil dne 25. min. m. 20-letno Mat. Leitner iz Rožeka. Vozila se je s svojim očetom iz Beljaka; konj se je splašil in letel pod stroj. Tudi konj je uničen, oče Jožef Leitner pa lahko poškodovan.

Štajerske novice. Utonili sta 25. m. m. dve deklici pod Brežkim gradom v Savi. — Znanega celjskega razgrajča Viljema Oehsa so zaprli povodom zadnje celjske slavnosti. Po devetdnevem bivanju v zaporu na okrožnem sodišču so ga izpustili zopet, ker so njegovi prijatelji založili precejšno svoto kakor kavejjo za priljubljeno osebo. Zelo važen shod skličejo celjski Slovenci za dan 13. t. m. Razpravljalo se bode o položaju obrtnega in kmetijskega delavstva: o plačah in gmotnem stanju, kakega mišljenja so ti delavci, koliko je socijalnih demokratov med njimi, kake časnike čitajo itd. Takih shodov je skrajno potrebno drugod po Slovenskem, kajti kmetijskih delavcev je največ po Slovenskem. — Na Gorici blizu Mozirja je letos šestletna hruška lepo cvetela in nastavila plod, ki je pa odpadel kmalo. Okolo kresa se je začelo listje sušiti, postalo je deloma črno in polagoma odpadlo. Vsakdo je mislil, da se hruška posuši. Toda drevo je pogladilo nove mladike, okoli 2 dm. dolge in ravnokar lepo cvete v drugič. Narava ima včasih tudi svoje muhe. — V takozvani »Koloniji« zunaj Maribora si je zažgal triletni deček Lev Klug obleko na sebi, igraje se z žepenkami. Umrl je na opeklinah po par urah. — Zadnja številka »Slov. Gospodarja« je bila zaplenjena zaradi nekega članka, kateremu so pustili samo naslov »Gospod Zoff«.

Vinska trgatev se je letos že pričela po nekaterih vinogradih na Vipavskem.

Razprava proti puljskim izgredukom se je završila minole sobote zvečer. Obsojeni so bili Peter Rocco in Blojzij Piazza vsaki na teden, Evgen Verginella in Nikolaj Nider vsaki na dva tedna in Anton Stanich na jeden mesec zopora. Ostalih 10 obtožencev so bili rešeni obtožbe; med istimi tudi oba »akademika« in zdravnika dr. Agostini in dr. Rosso. — Kako kritikovanje izrekov sodišča je seveda prepovedano, pač pa smemo pripomniti, da se bržkone lepo smeje v pest tu pa tam kak resnični intelektualni provzročitelj onih škandalov, ki se vrhu vsega ponaša — imenom — zastopnika naroda!!! Saj se razumemo.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so od 6. do 25. avgusta 1898. poslali: Iz nabiralnika »Hotel Avstrija« v Šoštanju po g. Rajstru 2 gld. 10 kr. — G. And. Vrtovec v Tolminu od ondotne moške podružnice 20 gld. — G. Rud. Kunstelj, gostilničar v Škocjanu, iz nabiralnika 2 gld. 28 nvč. — Podružnica na Premu po č. g. župniku Križaju 5 gold. — G. Silv. Zentjurer znesek 1 gld. 80 novč., nabran na veselici v gostilni gospe Senekovič-eve na Hajdinu pri Ptuj. — Podružnica za Mokronog in okolico po gosp. blagajniku J. Rohrmannu 65 gold. — Podružnica v Škofji Loki 35 gold. — Podružnica za brdski okraj po g. Iv. Makarju v Lukovici 73 gld. 10 nvč., mej to svoto je 10 gld., katere sta darovala gg. drž. poslanca Povše in Pogačnik. — Slavno uredništvo »Domovine« v Celju zbirko 31 gld. — G. Jebračin, trgovec v Ljubljani, od 1 vagona prodane kave 100 gld. — Slavno »Slovensko učiteljsko društvo« v Ljubljani 50 gold. in za 25 gold. mladinskih knjižic v namen, da postane pokrovitelj. — G. veletržec Iv. Perdan v Ljubljani od vžigalce 200 gold. — Novoustanovljena podružnica v Gorjah po blagajnici gospi Režiki Strle, učiteljici v Gorjah, 49 gold. 75 novč. — Slavno uredništvo »Slov. Naroda« v Ljubljani zbirko 283 gld. 29 nvč. — Podružnica v Podgradu v Istri 17 gold. — Po g. tajniku Ant. Goslarju v Ptuj so poslali členi ondotne »Čitalnice« 8 gld. — Slovenski visokošolci v Gradeu 3 gld. — Po č. g. Iv. N. Murovcu, župniku in dekanu v Cerknem na Goriškem, 30 gld., in sicer

je 20 gold. volilo pok. župnika Franč. Sitarja, 10 gld. pa darilo ondotne »Hranilnice in posojilnice«. — Čast. g. Valentin Bernik, župnik na Holmeu, 3 gld. mesto venca na grob »Mihe Gorenjskega«. — G. Franč. Konšek, gostilničar na Trojanah, iz nabiralnika 7 gld. 2 nvč. — G. Fr. Fajdiga v Sodražici 30 gld. 50 nvč. — Moška podružnica v Ribnici 100 gld. — Novoustanovljena ženska podružnica v Ribnici 100 gld.

(Zvršetak pride.)

Slovence Tomaž Zadnik, ki je bil v službi tramvaja, a je bil odpuščen radi tega, ker je v vozu čital »Edinost« in ki je sedaj brez službe prosi v imenu svojem in svoje družine — zaslužka. Isti nameruje kupiti sedaj (po pripomoči usmiljenih, dobrih ljudi) par konj ter se priporoča gg. trgovcem za prevažanje blaga. Zadnik stanuje v ulici S. Cilino št. 2.

Koledar.

Danes v ponedeljek 5. septembra: Lavrencij, Viktorin, škofa Jutri v torek 6. septembra: Hermogen, muč. Eleverij, op.

Solnčni: Izhod ob 5. uri 15 min. Lunin: Izhod ob 7. uri 59 min.
Zahod „ 6. „ 37 „ Zahod „ 11. „ 40 „
Ta je 37. teden. Danes je 247. dan tega leta, imamo torej še 120 dni.

Različne vesti.

Prebivalstvo Evrope. Leta 1897. je bilo v Evropi 380 milijonov prebivalcev in to v evropski Rusiji 106,200.000 milijonov, v Nemčiji 52,300.000 v Avstro-Ogerski 43,500.000, v Veliki Britaniji 39,800.000, na Francozskem 38,500.000, v Italiji 31,300.000, na Španskem 18,000.000, v Belgiji 6,500.000, v evropski Turčiji 5,800.000, v Rumunski 5,600.000, na Portugalskem 5,000.000, na Švedskem 5,000.000, na Nizozemskem 4,900.000, na Bolgarskem 3,300.000, v Švici 3,000.000, na Grškem 2,400.000, na Danskem 2,300.000, v Srbiji 2,200.000 in v Norveškem 2,000.000.

Protestanti v Jeruzalem. Novine pišejo mnogo o potovanju nemškega cesarja Viljema II. oktobra meseca v Palestino. Ta obisk ne bode privaten, kakor je bil leta 1869. pohod našega cesarja, temveč nemški cesar potuje v Jeruzalem kakor mednarodni načelnik protestantizma, da obišče tamošnje protestante, katerim se dne 31. oktobra tudi otvori svečano nova protestantska cerkev. Vsled tega se nam nehoté vsiljuje vprašanje, koliko protestantov je v Palestini? Zelo malo. V Jeruzalemu biva največji čas 73.000 prebivalcev. Od teh je 55.000 židov, 7660 mohamedancev, ostali so kristijani.

Izmed kristijanov je 2470 katoličanov, ostali so šizmatiki — torej pravoslavni Rusovi in Grkovi, Armencev, Koptovi, Etioppejcev in Sireev, izven teh je 300 Anglikancev in vrtimberskih templjarjev, katerih ne moremo, šteti k protestantom, katerih poslednjih je samo 490.

Za te se zida torej krasna cerkev. Protestanti imajo svojo cerkev v Betlehemu, katero obiskuje komaj 40 oseb, ter v Nazaretu za 100 svojecev. V nekdanji Gazi filistejski je do 20, a v Lidi — vzhodno od Jafe — komaj 30 protestantov; nekoliko več jih prebiva v Nablasu, staremu Sihemu a zelo malo jih živi v Tiberijasu in v Kani galilejski.

Roman iz življenja. »Slovenskemu Narodu« se poroča: »V nekem znanem letovišču na Gorenskem nastanila se je pred kratkem z Dunaja došla dama s svojima otrokoma. Gospa baronica je nosila glavo po konci in kazala plebejskim prebivalcem dotične hiše precej aristokratske ošabnosti. Ta ošabnost ni izginila niti tedaj, ko je bistrogleda posestnica hiše spoznala, da je pri baronici zavladalo veliko pomanjkanje. Posestnica se je s prav slovensko dobrosrčnostjo zavzela za svojo gosposlo. Prav ob tistem času je prišel v dotično letovišče neki ritmojster, kateri se je močno zanimal za — baronična otroka. Posestnici hiše se je zdelo ritmojstrove postopanje sumljivo. Prijela je baronično dekle in od te izvedela, da je ritmojster podkupil dekle s 30 gld., da mu izroči otroka in mu pomore, da ju odvede. Posestnica je izvedela da je ritmojster — soproj stradajoče baronice ter oče teh otrok. Vrla slovenska gospa je preprečila izvršitev ritmojstrove nakane in je posredovala, da sta se ritmojster in baronica sešla. Vspeh tega pogovora je bil, da je baronica izročila ritmojstru svoja otroka proti plačilu — 50 gld.!

Zadnje vesti.

Heb 5. Nemški nacionalni poslanec Bareuther je izustil govor, v katerem je rekel med drugim: »Grožnja Ogrov, da si ustanove neodvisno carinarsko območje, ni bilo drugega nego strašilo. Ako se ne prekličejo jezikovne naredbe, potem ne odobrimo mi Nemci pogodbe, ne vsprejememo proračuna, ne dovoljimo kontingenta novineev in se ne udeležimo razprav v deželni zborih. Sedaj naj izbira vlada med odpravo jezikovnih naredeb in pa odpravo konstitucije«. (Gospod Bareuther, ali pa ni bilo morda mnogokaj onega, kar ste Vi zagrozili tu, tudi — strašilo?!)

Lvov 5. Poljski listi pišejo, da je zopetna izvolitev Rumuna Lupula drugim podpredsednikom zbornice negotova, ker so Poljaki proti njemu. Ta sprememba v vedenju Poljakov prihaja baje od tod, ker je Lupul z drugimi rumunskimi poslanci vred povodom glasovanja o predlogu, da se Baden postavijo pod obtožbo, odšel iz dvorane in so s tem omogočili, da je bil dotični predlog vsprejet.

Lvov 5. Nekateri poljski listi zatrjujejo da ministrski predsednik grof Thun razpusti zbornico, čim se bode skušalo prepričati razpravo o pogodbi z Ogersko.

Petrograd 4. Čuje se, da skoro izide nov pravilnik, po katerem bodo ruske železnice odgovorne za razstresanje žita, ki se prevaža v inozemstvo. Ta pravilnik se uporabi najprej v rusko-nemško-nizozemskem prometu.

Carigrad 5. Časnik »Ikdan« objavlja očičjen članek, kateri pravi, da svrha konference za razoroženje mora biti tudi ta, da se zagotovi status quo med evropskimi državami. Ako bi pa hoteli razvijati azijsko, afriksko in druga vprašanja, potem bi raje izvolili — tako zaključuje rečeni list — vojno.

Madrid 5. Zagotavlja se, da se v poplačilo kubanskega dolga od l. 1880. najme posojilo, toda še-le v poznejem času, ker bode uravnava ukupnega dolga na Kubi stvar mirovne komisije v Parizu.

TRŽNE CENE.

(Cene se razumejo na debelo in s carino vred).

Domači pridelki.

	Od for.	do for.
Fižol: Koka	100 K.	—
Mandoloni novi	—	11-70
svetlorudeči	—	11-75
temnorudeči	—	—
kanarček	—	—
bohinski novi	—	11-11-25
beli veliki	—	—
„ mali novi	—	8-50
zeleni dolgi	100 K.	—
„ okrogli	—	—
mešani hrvatski stari	—	6-50
štajerski	—	—
Maslo fino štajersko	—	—
Ječmen , št. 10	—	10-50
„ 9	—	11-25
„ 8	—	13-25
Zelje , kranjsko	—	7-50
Repa , „	—	—
Krompir , štajerski	—	—
Proso , kranjsko	—	11-11-25
Leča , kranjska	—	—
Speh , „	—	—
Mast , „	—	56-57
Kava , Mocca	—	150-152
Ceylon Plant. fina	—	158-160
Portorico	—	150-154
Guatemala	—	103-105
San Domingo	—	104-105
Santos najfinejši	100 K.	91-92
„ srednjejši	—	87-88
„ srednji	—	82-83
Santos navadni	—	78-80
Sladkor , Centrifugal I. vrste	—	38-39
„ Centrifugal II. vrste	—	—
Concassé	—	38-75
v glavah	—	—
razkosani	—	38-75
Riž , italijanski fini	—	21-50
italijanski srednji	—	20-50
Japan, fini	—	20-25
Raugoon, extra	—	15-15-25
„ I.	—	14-25
„ II.	—	11-25
Petrolej ruski, v sodih	—	18-18-25
v zabojih od 29 klg.	—	6-60
Olje , italijansko najfinejši	—	69-70
italijansko srednjejši	—	62-63
bombažno amerik.	—	28-50
Malaga	—	38-39
Limon mesinski	zaboj	8-10
Pomaranče mesinske	—	—
Mandeljni dalmatinski	—	—
„ Bari	—	86-87
Pinjoli	—	78-80
Rožiči dalmatinski	—	10-75
„ puljski	—	—
Smokve puljske	—	—
„ grške v venci nove	—	15-75
Sultanine nove	—	56-58
Vamperli novi	—	29-30
Cibebe	—	—
Polenovke , srednje velikosti	—	44-45